

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Quàm fuerint honorati Philosophi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

sancta arbitrabantur: vellicabant pilos, quos poterant, de vestimentis eius, & ad curandos morbos illis utebantur. Itaque & ob peritiam diuinarum litterarum, & ob opinionem sanctitatis fuit Bernardus eminentissimus, per omnia immortalibus, quam mortalibus similior, cuius vim dicendi curiæ, & aulæ ubique senserunt. D. Thomam Aquinatem, ob doctrinæ sacræ maturitatem, totus panè orbis terrarum veneratur, eiusque vestigijs insistens, quaestiones Theologicas exponit. Fuit in his talibus mira industria, excellens eruditio, sed par quoque virtus, & studium pietatis, quæ scientiarum, atque virtutum mixtura, præ alijs omnibus profane litteraturæ Doctoribus, illis ingentem peperit auctoritatem. Et certè, nisi religio, & pietas cum scientijs etiam sacræ coniungatur, præstaret ignorantem esse. Quia ille seruus, qui cognouit voluntatem domini sui, & non preparauit, & non fecit secundum voluntatem eius, vapulabit multis: qui autem non cognouit, & fecit digna plagis, vapulabit paucis. Scientia itaque sola, apud Deum, homini pœnam, non gloriam auget. Semper eohorresco, quando recordor, Origenem & Tertullianum in hæresin lapsos perijsse. Quid prodest, scientiam alicuius, apud homines laudari, & animam illius apud inferos cruciari? Interim tamen non Theologis solum, verùm & Philosophis suus est, apud homines honos.

Euc. 12. 47.

VIII.

Plutarch. in Numa.

De Hieronymo Fracastorio, scribit author vitæ illius, eum, cum non solum medicus, verùm etiam Philosophus & Poëta excellentissimus esset, in tanta fuisse exsultatione, vt, cum Carolus V. Imp. Pescara in Algeriam transiret, & Fracastorius è Caphijs villa sua proxima spectatum quoque descendisset, Madrutius Tridentinus princeps solum ipsum in numerosa hominum turba Cesari digito demonstrarèt; *Hic est Fracastorius ille*, inquit. Romani oraculo iussi, vt sapientissimo & fortissimo, inter Græcos, apud se statuas locarent, duas æneas in foro posuere, vnã Alcibiadi, alteram Pythagoræ. Neque hi solum Philosophi vel digitis, vel statuis fuere honorati; sed, vt idem Plutarchus refert, Mithridates Platonis gloria motus, eidem statuam dicauit, egregium Sydonis opus, quam hoc modo inscripsit: *Mithridates Rhodoata filius, hanc Platonis imaginem Musis dicatam erexit.* Iouianus Pontanus scribit, Captum ab Æginetis Platonem ab Anicere Cyrenæo

Cyrenæo pecunia redemptum, & liberum abire permissum. Pythagoræ quoque atque Gorgiæ, ob magnam in Philosophia præstantiam, præclaros datos honores legimus. Nam Pythagoræ tanta veneratio ab auditoribus tributa est; ut qua ab eo acceperant, in disputatione deducere nefas existimarent. Quin etiam interpellati ad reddendam causam; hoc solum respondebant, ipsum dixisse. * Magnus honos, sed schola tenuis. Illa urbium suffragiis tributa est. Enixo Crotoniata studio ab eo petierunt, ut senatum ipsorum, qui mille hominum numero constabat, consilij suis uti pateretur. Opulentissimamq; civitatem tam frequenter venerata post mortem domum, Cereris sacrarium fecit: quantumq; illa urbs viguit, & dea in hominis memoria, & homo in deæ religione cultus est. Gorgia verò Leontini studiis litterarum ætatis suæ cunctos præstantis, adeo ut primus in conventu poscere, qua de re quisq; audire vellet, ausus sit, uniuersa Græcia in Templo Delphici Apollinis statuam solido ex auro posuit; cum ceterorum ad id tempus auratas collocasset. Oraculorum societatem dedere Chiloni Lacedæmonio homines, tria præcepta eius Delphis consecrando aureis litteris, quæ sunt hæc: *Nosse se quemque: & Nihil nimium cupere, Comitumq; aris alieni atque litis, esse miseriam.* Quin & funus eius, cum victore filio Olympiæ expirasset gaudio, tota Græcia profecuta est. Atq; hic Philosophus, uti & Plato, ad Ethicam pertinet. Ad Mathematicum spectat ea res, quam in Euangelio legimus. Siquidem Magis, qui Iudæorum regem ex Oriente adoraturi venerant, tantum fidei, ob disciplinam astronomicam datum fuit, ut & Herodes, & tota Hierosolymorum urbs commoueretur, regemque novum cervicibus suis imminere expauesceret. Quamuis vicissim Magi, quia principum religionis Iudaicæ sapientiæ plurimum tribuebant, illorum auctoritatem secuti, in Bethlehem peruenerunt, Christumque Deum, quem quæsierant, inuenerunt. Ad Physicum referendum est illud, quod de Aristotele memoratur, eum ab Alexandro Magno, pro descriptis animalium naturis, subministratis omnibus sumptibus, præmium insuper laboris accepisse octoginta talenta, hoc est, secundum quorundam calculum, coronatorum aureorum millia quadringenta octoginta: quem admodum & Xenocratem Philosophum quinquaginta per legatos talenta, aureorum videlicet millia triginta. Illo autem recusante,

Valer. Max.
lib 8 c 15.
Et Cz Rhod.
lib 19 Antiq.
lect. c. 7.
* ávλος ἀρω.

Plin. lib. 71
cap. 32.

Matth. 2. 1.

quòd tanta pecunia diceret sibi opus non esse, legatis reuersis dixit Alexander: *Quid? nullosne' habet amicos, quibus benefaciat?* ostendens diuitibus optimum vsum pecuniarum, si quidem ijs bene erogandis, quàm malè defodiendis vti malint.

IX.

De oratoribus, & Pœtis magnificè honoratis, præcedente capite etiam multa dixi. Hic tantùm adijcio, Dionem historicum, ob insignem facundiam, *Chryssostomum* fuisse appellatum: quod nomen etiam Ioanni episcopo Constantinopolitano, inter Ecclesie Patres, eloquentissimo est attributum. Cuius aureo ab ore, aureum orationis flumen manabat; & quoties è cathedra loquebatur, rosas loqui videbatur. Sine numero sunt talia. Vt enim Pericles, propter summam eloquentiam, qua fulgurare & tonitrua ciere videbatur, *Olympij* cognomen meruit; vt Sophocles, propter sermonis dulcedinem, *μάλιστα*, seu apis nominabatur; ita & alij ab eloquentia nomen honorificum acceperunt. Nam, vt Plutarchus scribit, *Æmyliorum* genus à dulci facundia leporeque est nominatum: *αίμυλία* enim lepiditas dicitur. Vnde etiam *Lepidi* cognomen assumpsere; à quo procul absunt, qui ore & sale carent, & rore pascuntur, more cicadarum.

Plutarch. in
Themistocle,
Gyrald. lib. 7.
hist. Poët.

Vide Plin.
lib. 11. c. 36.

X.

8. Amicos honore dignos quisque censet, qui ipse vult expectatque ab amicis honorari. Eos colendos esse, docet Deus, qui ipse amicos suos honorat. *Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum.* Docet ratio; vt enim nauis diligenter compingitur, quæ sit in tempestatibus præsidio futura; ita amicus fouendus est, qui & ipse in aduersis debet fouere. *Non exercitus, neque thesauri, præsidia regni sunt: verum amici, quos neque armis cogere, neque auro parare queas: officio & fide parantur.* Id ipsum docet prouerbum, *Amicus magis necessarius, quàm ignis & aqua.* Colendus est igitur, ne perdatur. Quia amico amici sumus, & non sunt amici, qui degunt procul; & vultu saepe læditur pietas. De amicis honorandis multa Aristoteles, multa Cicero, multa alij. In diuinis mirifica Ionathæ erga Dauidem, & Dauidis erga Ionatham, amicitia describitur, qualis non fuit inter Theseum & Pirithoum, inter Damonem & Pythiam, aut si qui alij ab antiquis celebrantur. Sed abrumpo, quia compluræ extant volumina de hoc argumento; quod vel solum vno volumine non potuit comprehendere.

Psal. 138. 17.

Sallust. in
lugurt.

Aristot. lib. 8.
Ethic. Cic.
lib. de Amicitia.

CAPVT